

Cik izmaksā zemniekiem saražot bioloģisko pienu Latvijā?

Raivis Andersons

SIA Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra

Ekonomikas nodaļas

Ekonomikas konsultants

levads

Analīzē izmantotā informācija:

2019. gads: 49 LLKC grāmatvedības klientu dati, kuri 2019. gadā ir pārdevuši pienu

t.sk. 10 bioloģiskās saimniecības

14 konvencionālās un 1 bioloģiskā saimniecība ir kooperatīvā;

legūta:

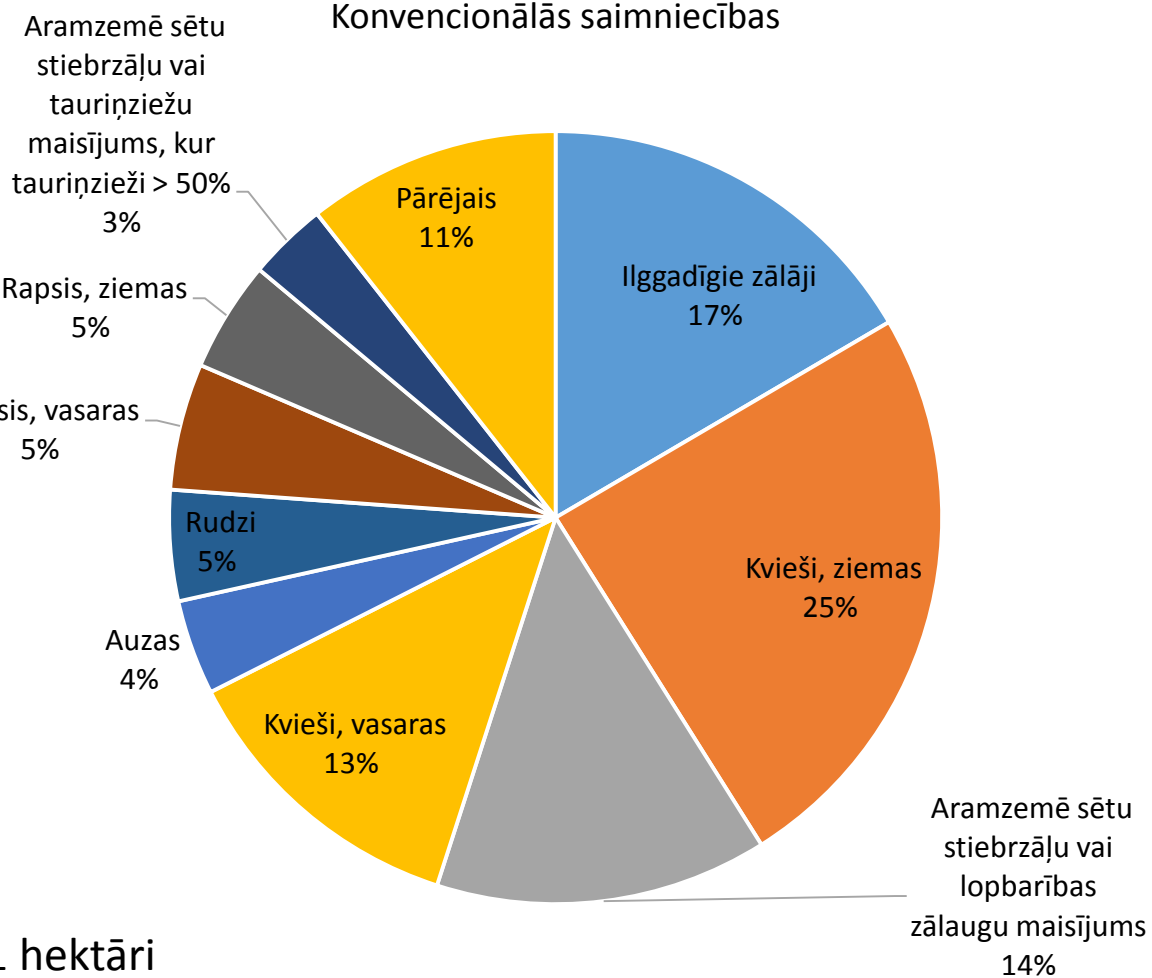
- Grāmatvedības informācija, izmantojot vienotu metodiku;
- Informācija par faktiski apsaimniekotajām LIZ platībām;
- Informācija par saražoto augkopības produkciju un tās izlietojumu;

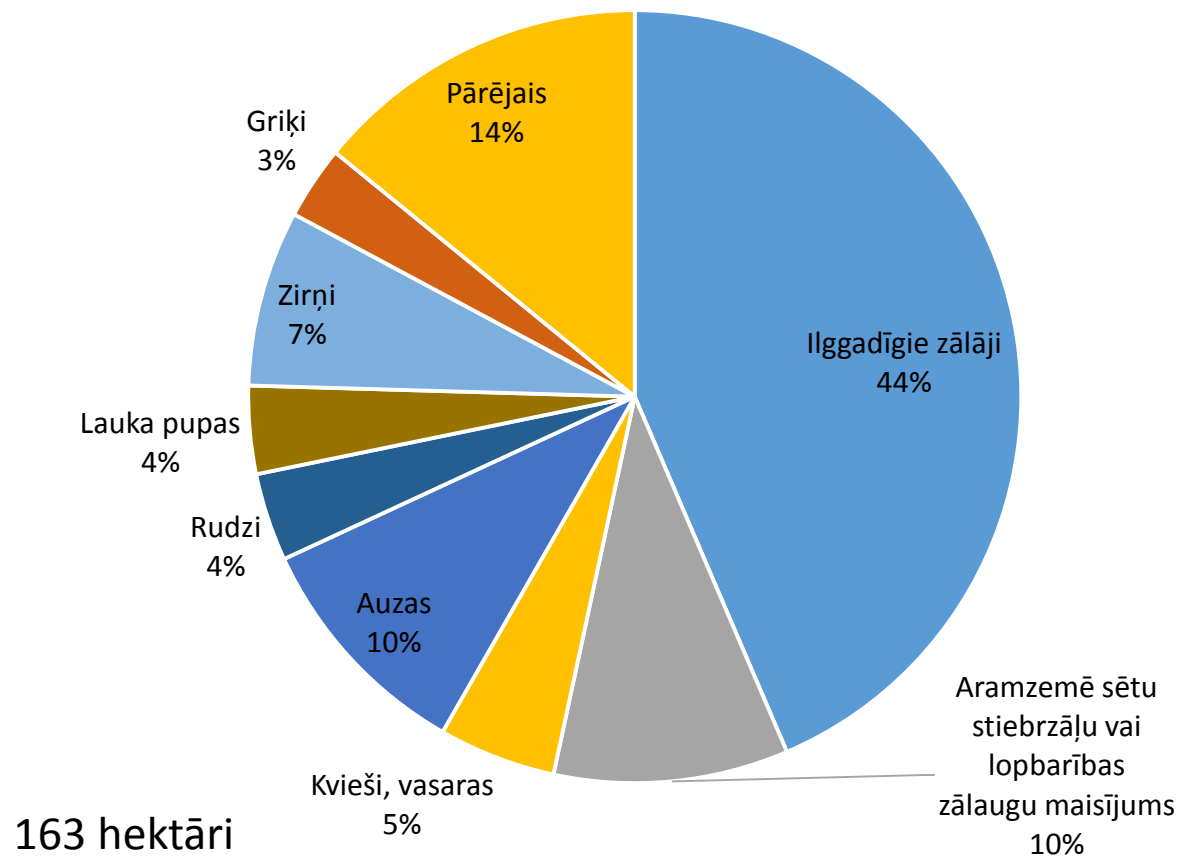
Saimniecību profils

• Zemes platības, struktūra

Konvencionālās saimniecības

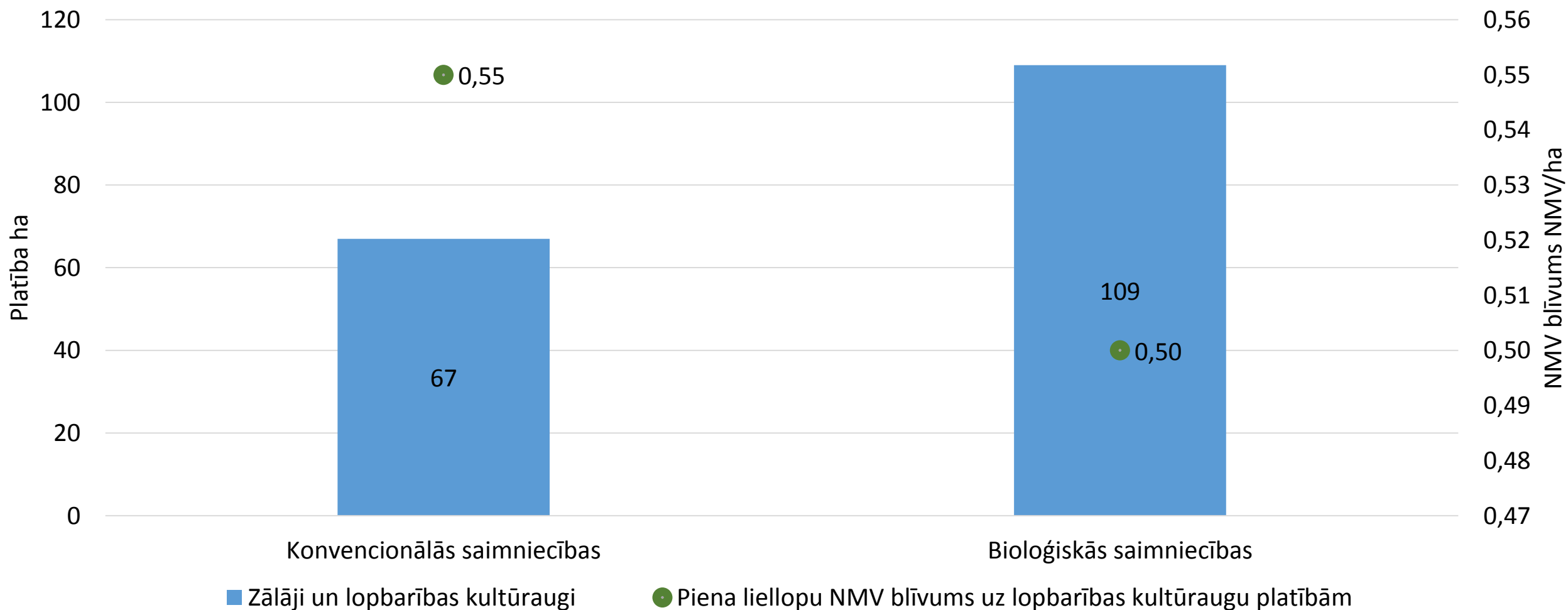

Bioloģiskās saimniecības

Zemes izmantošana

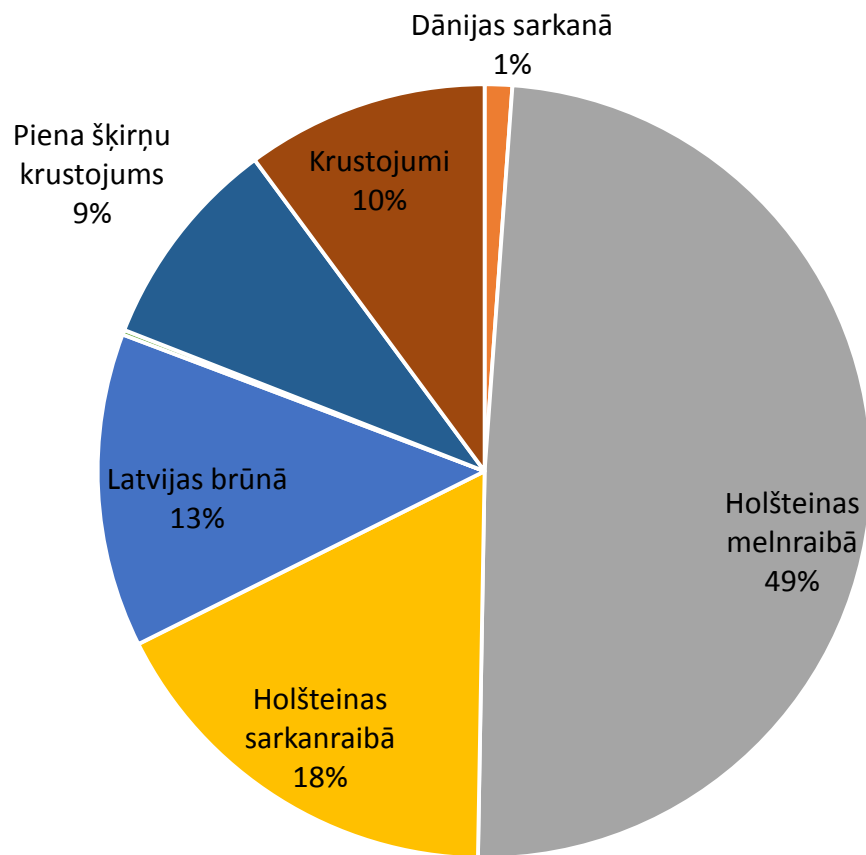
- Nosacīto mājlopu vienību blīvums un piena lopkopībā izmantotā zeme

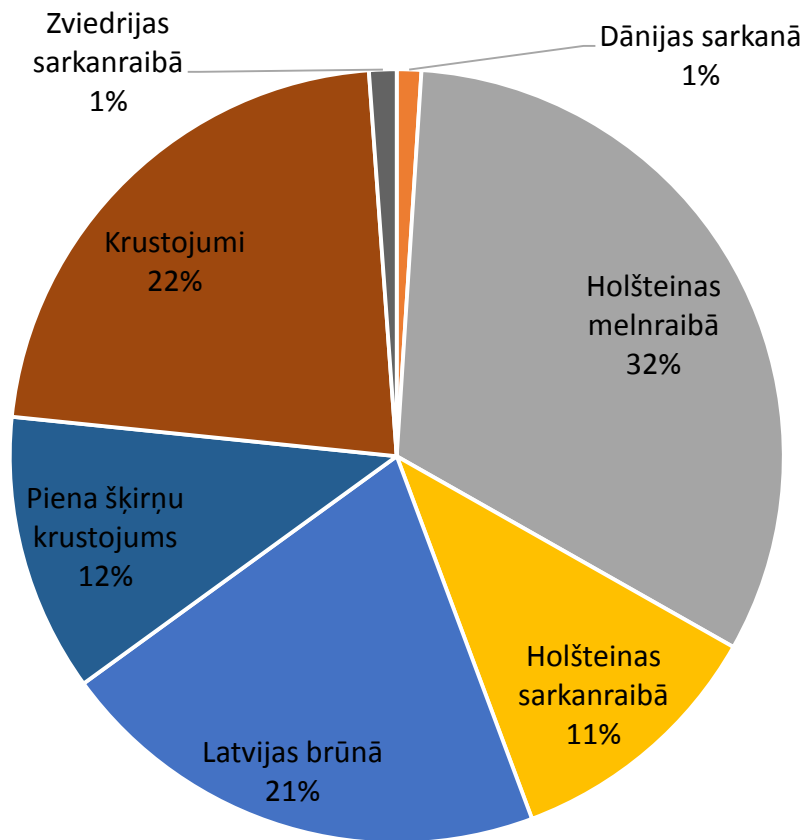
Saimniecību profils

- Govju skaits, šķirnes

Konvencionālās saimniecības

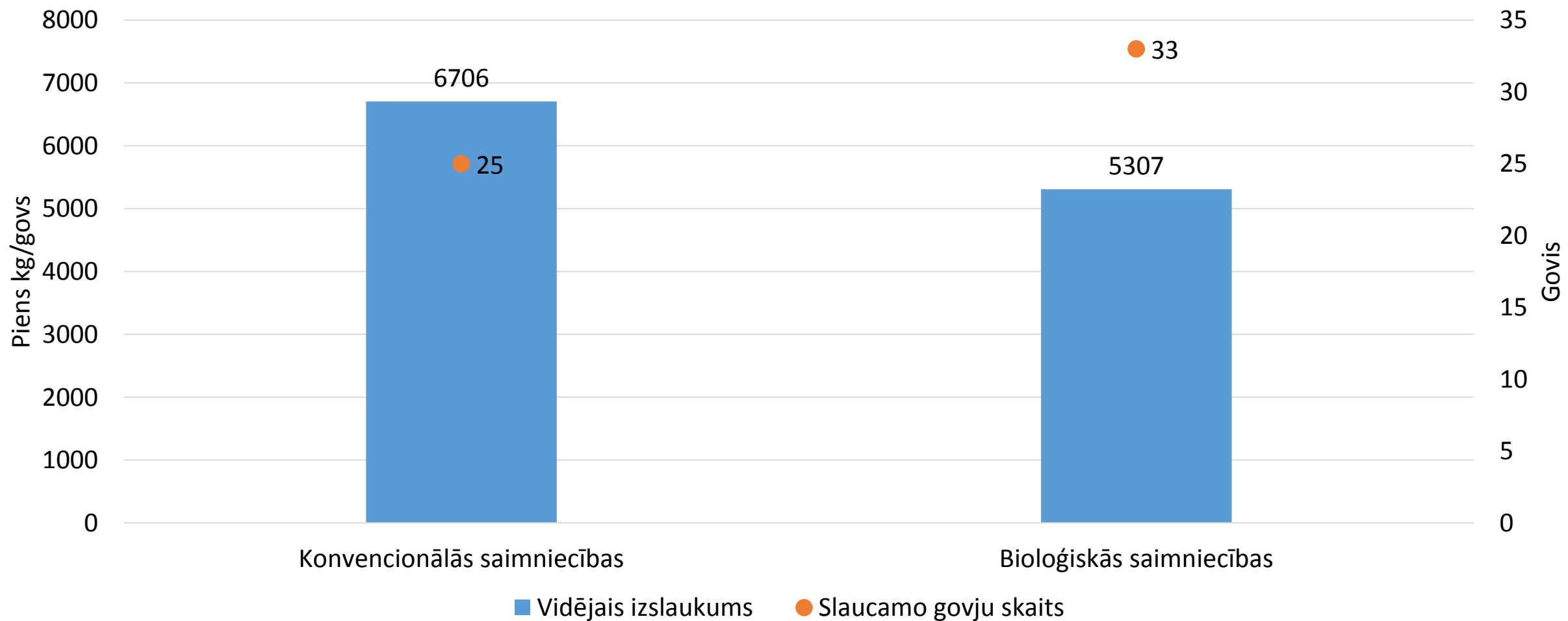

Bioloģiskās saimniecības

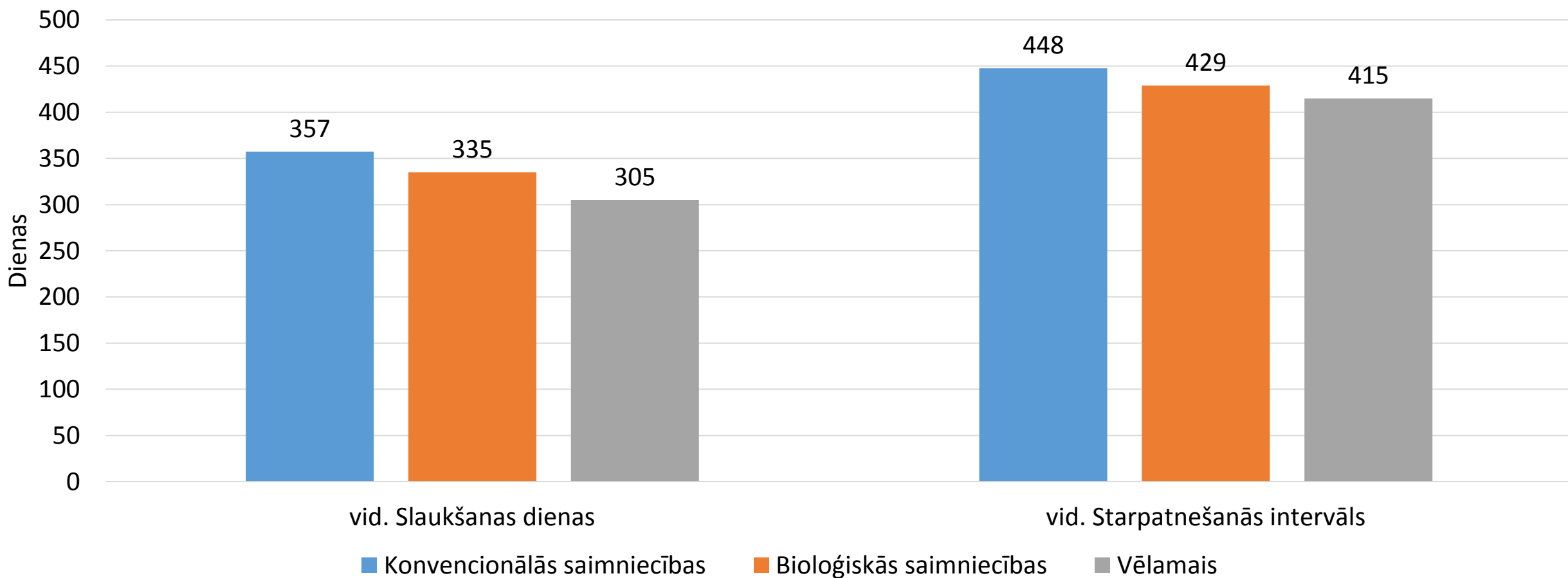

Vidējais izslaukums

Atražošanas rādītāji

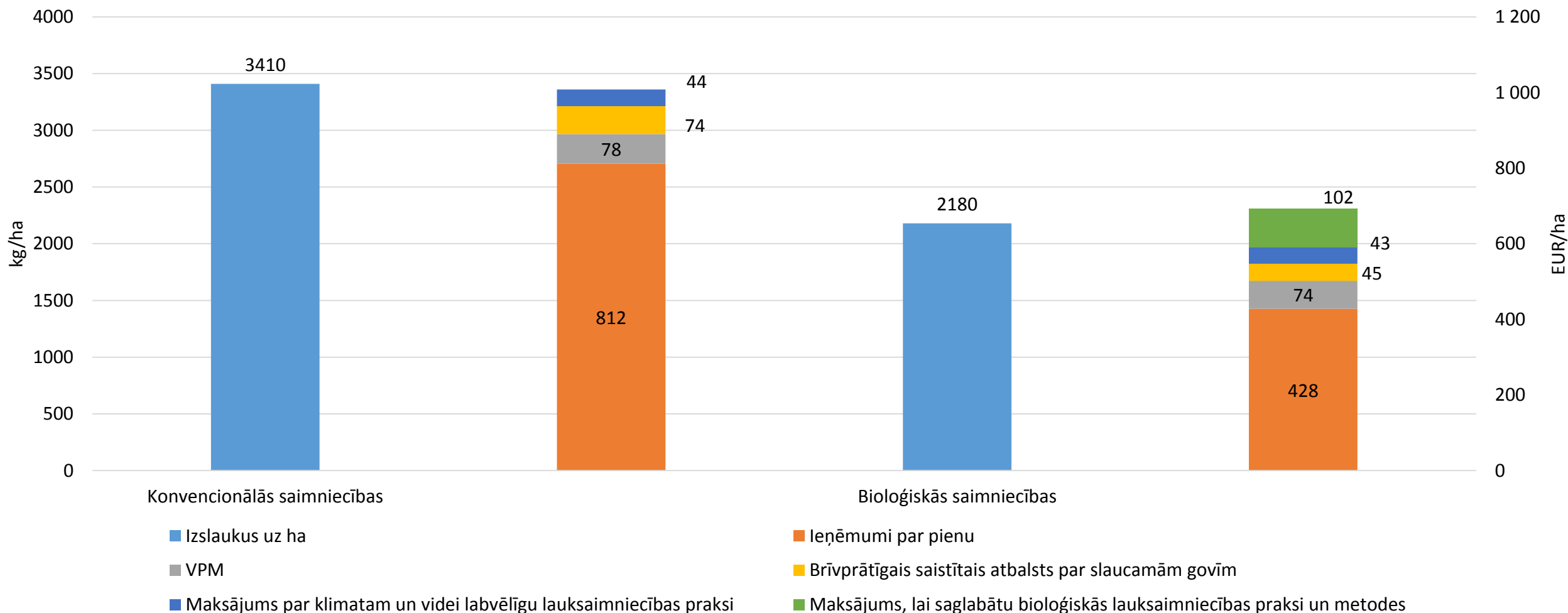
Laktāciju skaits:

3,1

3,4

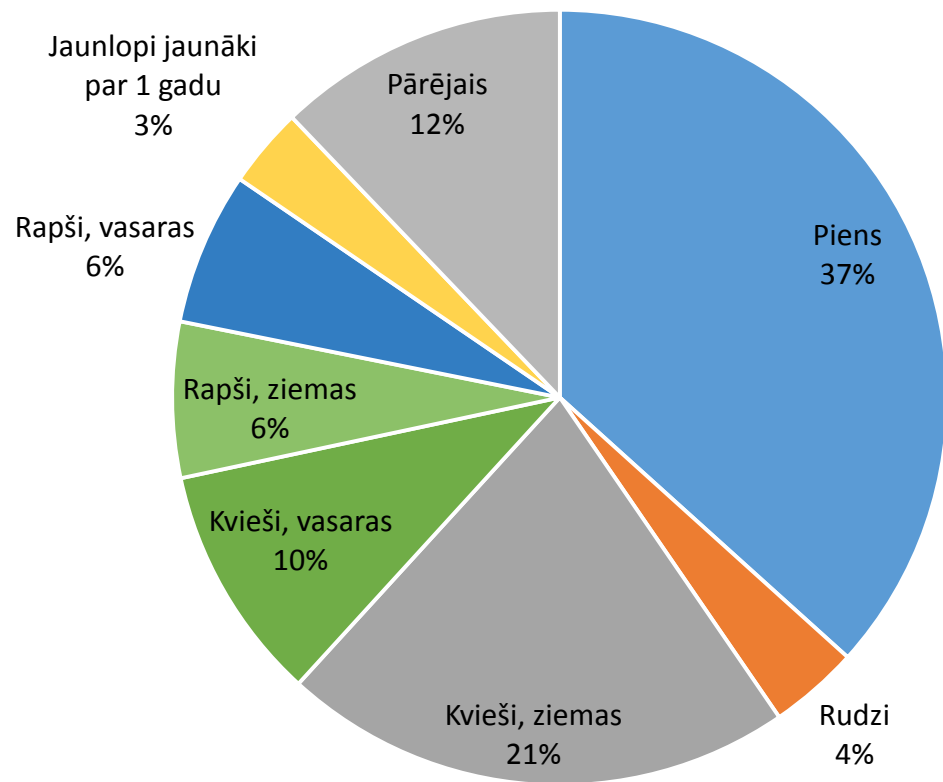
Zemes izmantošana

- Iegūts piens un atbalsti uz zālāju un lopbarībai izmantoto kultūraugu ha

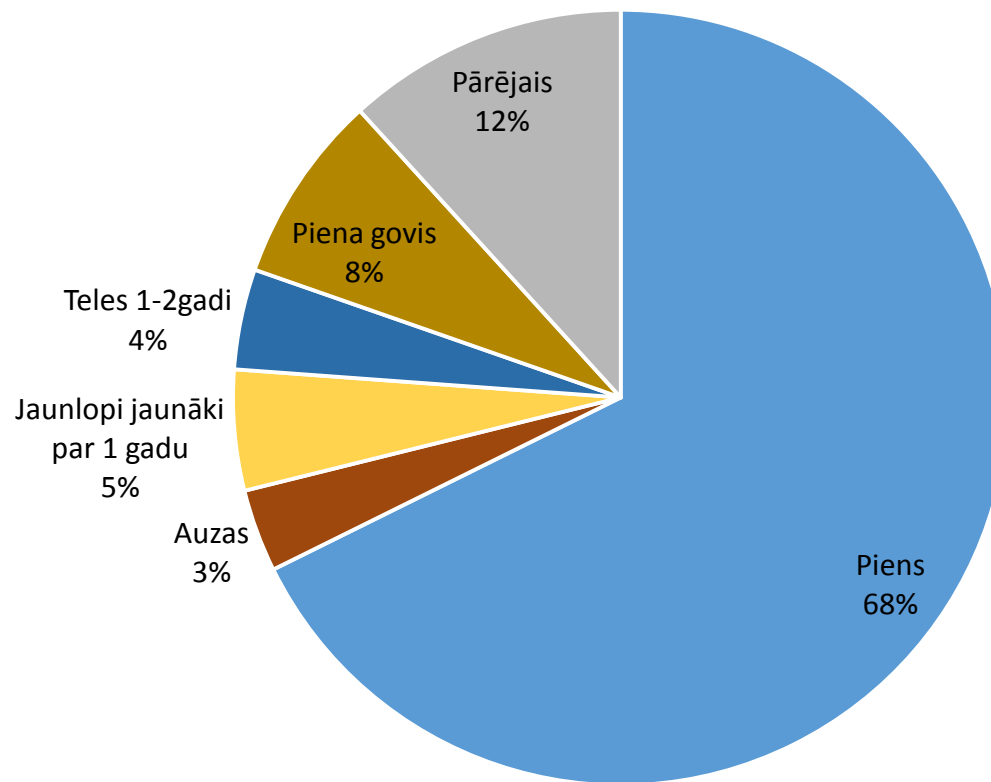

Ieņēmumu struktūra

Konvencionālās saimniecības

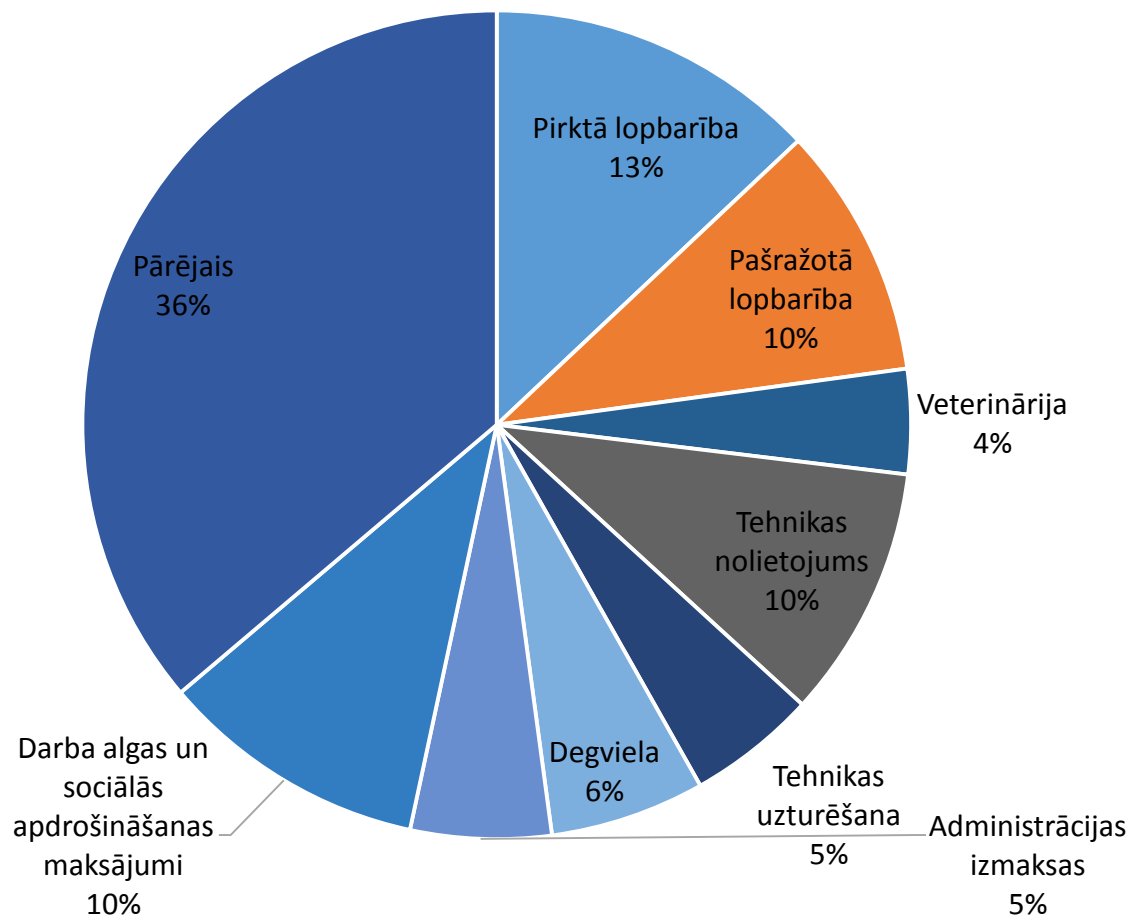

Bioloģiskās saimniecības

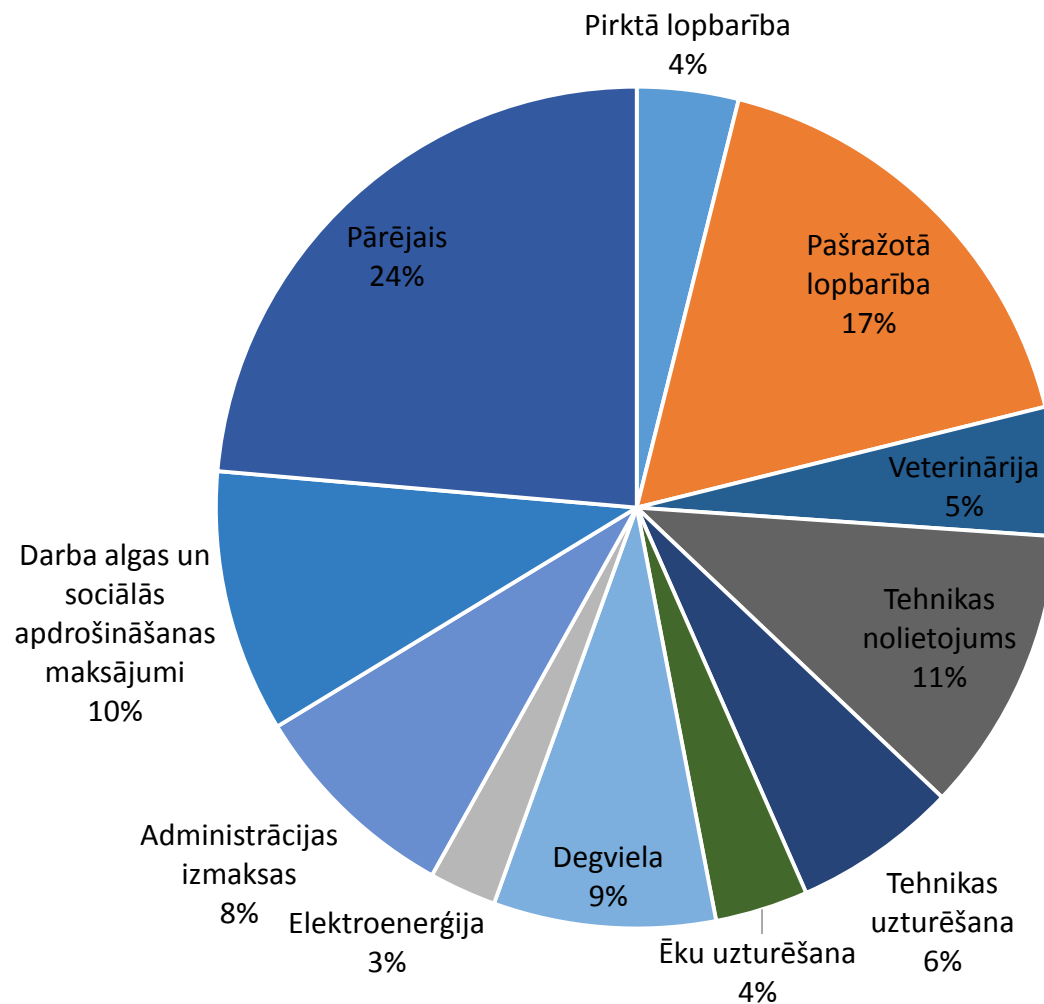

Piena ražošanas izmaksu struktūra

Konvencionālās saimniecības

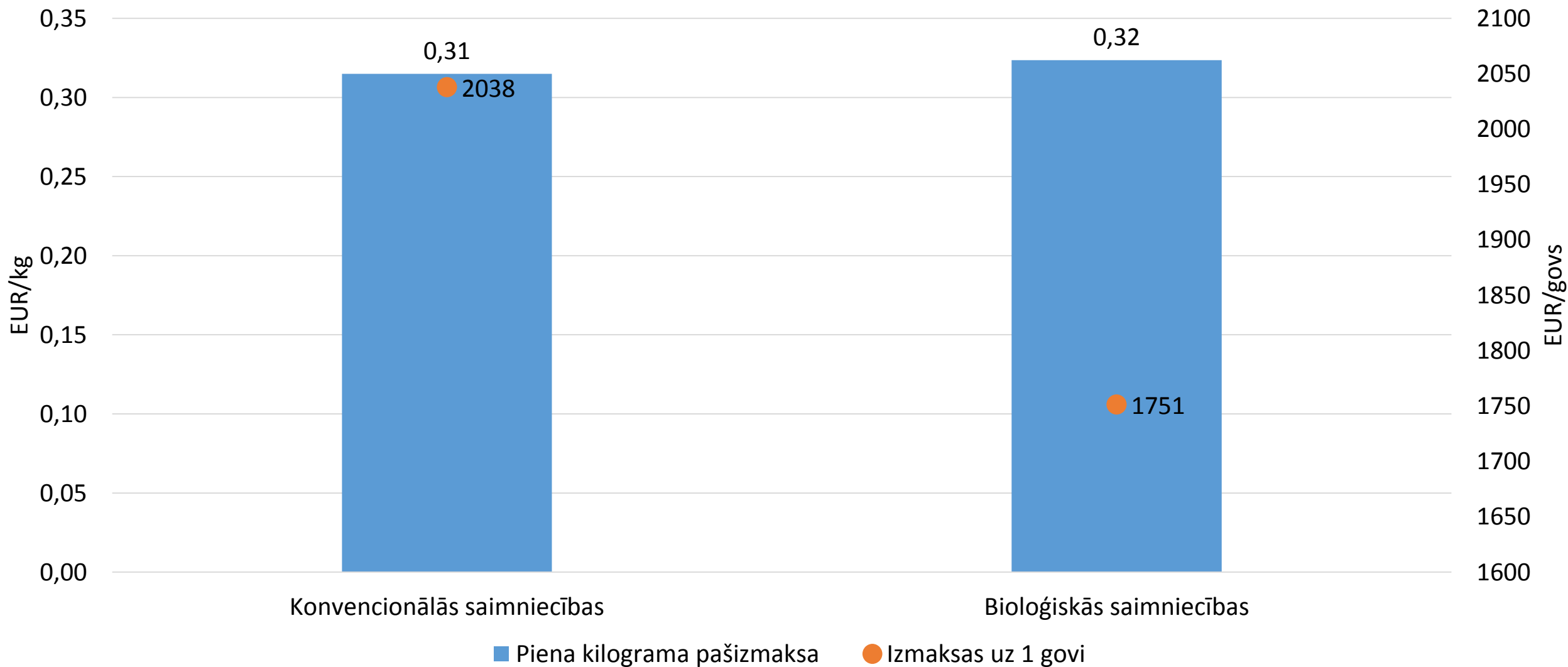

Bioloģiskās saimniecības

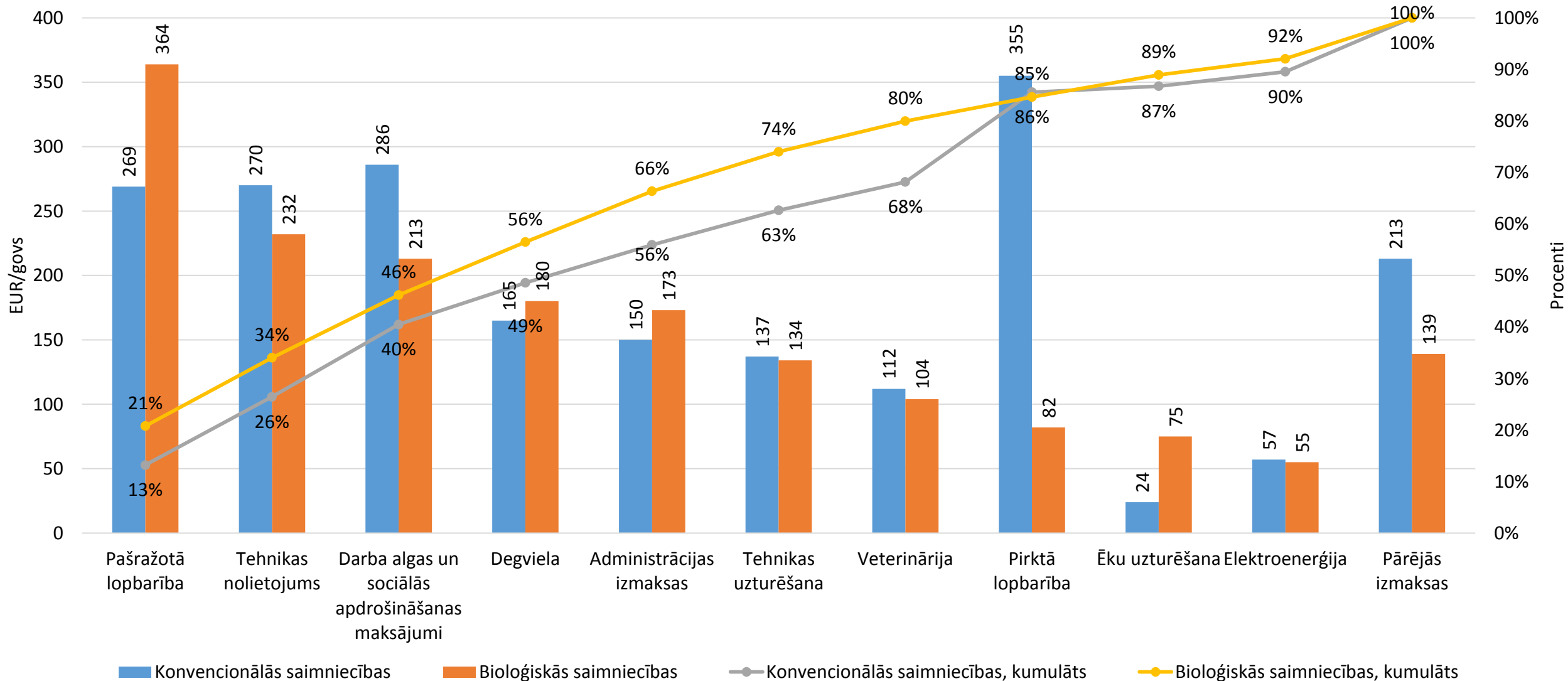

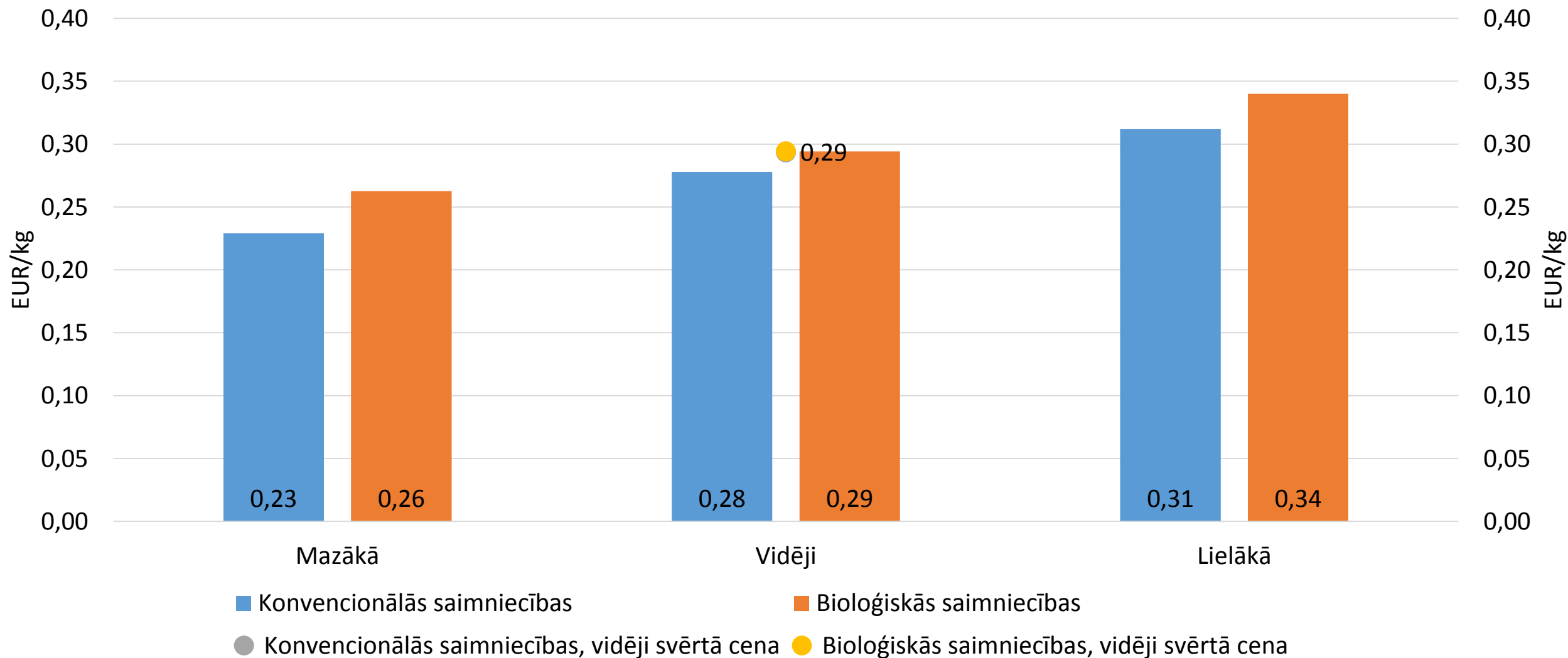
Pašizmaksa

Izmaksas kopā uz vienu govi

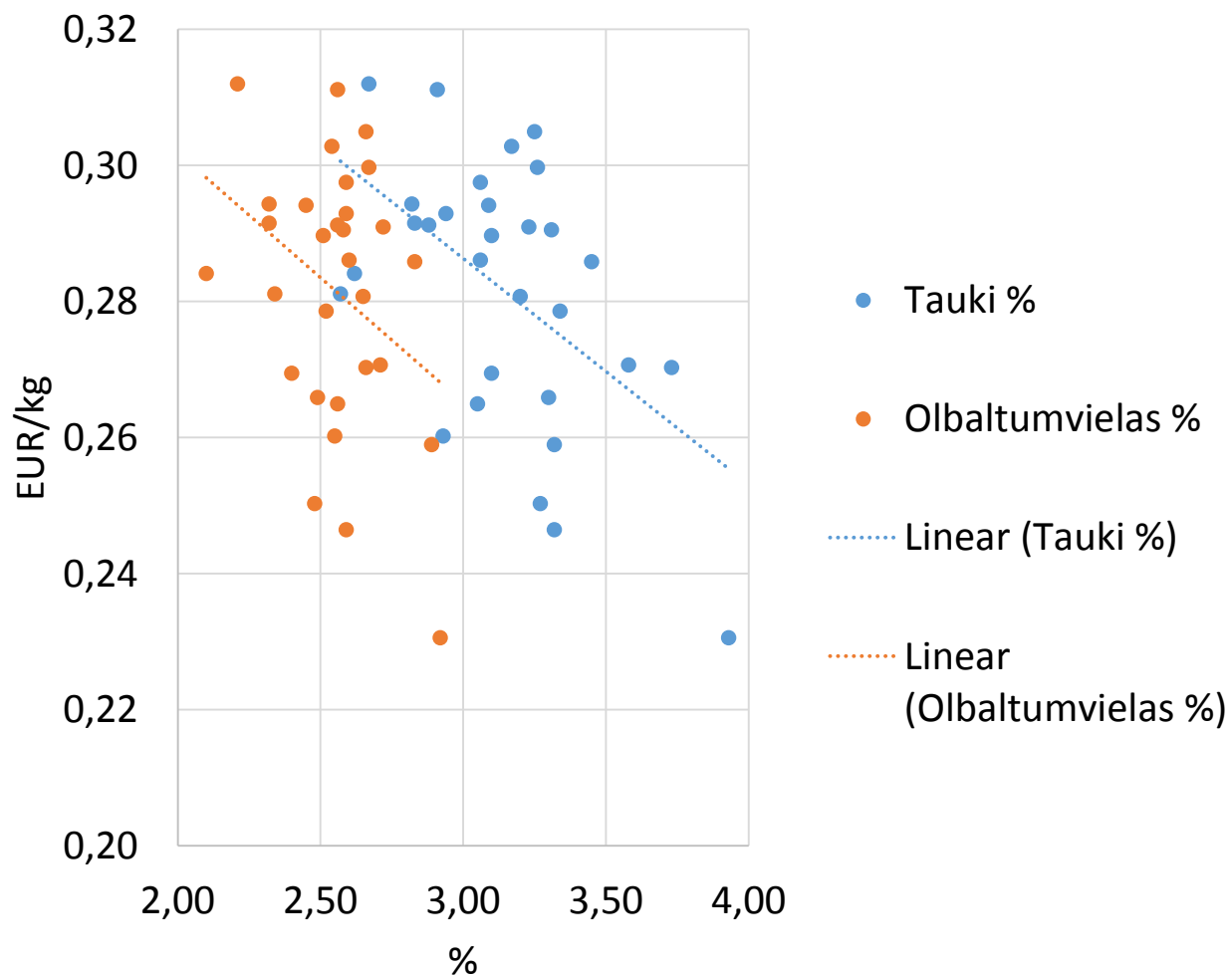
Piena cena

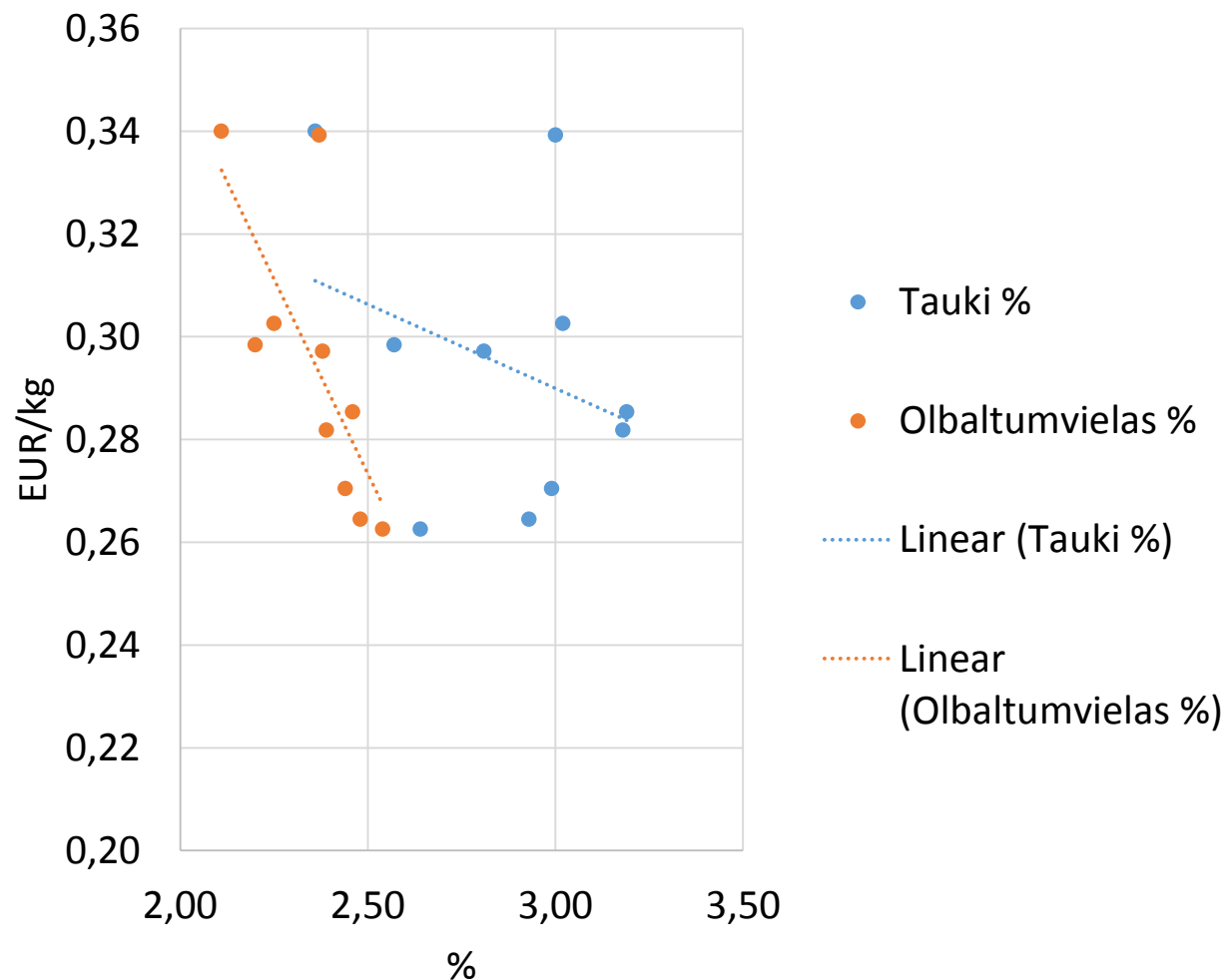
Piena cena

Konvencionālās saimniecības

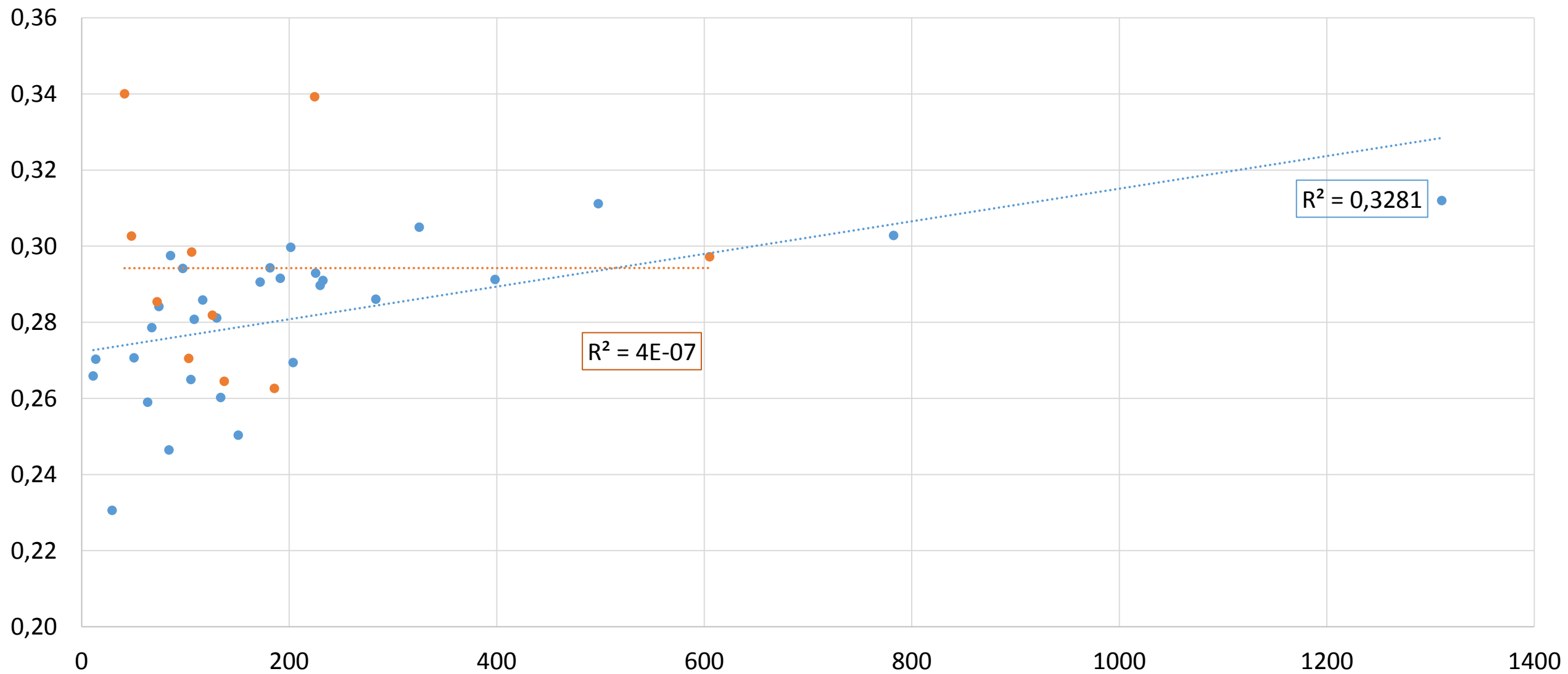

Bioloģiskās saimniecības

Piena cena

Secinājumi

- Vidēji vairāk govju ir bioloģisko saimniecību ganāmpulkos, kur vērojama arī lielāka specializācija uz piena ražošanu;
- Bioloģiskām saimniecībām ir mazāk diversificēta darbība – lielāka daļa no ieņēmumiem ir saistīta ar lopkopības produkcijas pārdošanu – lielāki piena cenu un gaļas iepirkuma svārstību riski;
- Bioloģiskās piena lopkopības saimniecības saimnieko ekstensīvi – mazs lopu blīvums, mazs izslaukums, izmanto ekstensīvās šķirnes un dažādus krustojumus;

Secinājumi

- Lielākās izmaksu pozīcijas, kas veido līdz 56 % no kopējām izmaksām ir “Pašražotā lopbarība”, “Tehnikas nolietojums”, “Darba algas un nodokļi” un “Degviela”;
- Lai arī izmaksas uz vienu govi bioloģiskajām saimniecībām ir zemākas, tomēr viena saražotā piena kilograma izmaksas ir par vienu centu augstākas, nekā konvencionālajiem piena ražotājiem – mazāks izslaukums;
- Piena iepirkuma cena neatšķiras starp bioloģisko un konvencionālo pienu, ko ietekmē iespējas pārdot bioloģisko pienu kā bioloģisko izejvielu;

Secinājumi

- Būtisks konvencionāli ražotā piena realizācijas cenu ietekmējošs faktors ir loģistikas izmaksas – jo mazāks pārdodamā piena apjoms, jo mazāku cenu varēs samaksāt piena pircējs;
- Bioloģisko saimniecību zemes struktūrā ir būtiski lielāks ilggadīgo zālāju īpatsvars, kas bieži vien ir dabīgās pļavas vai palienes ar dažādu botānisko sastāvu un ļoti grūti prognozējamu uzturvērtību;

Secinājumi

- Zaļā kursa realizēšanai piena lopkopībā būtiski ir veicināt bioloģiskā piena pārstrādi, kas ar lielāku cenu motivētu piena ražotājus strādāt ar bioloģiskajām saimniekošanas metodēm;
- Bioloģiskā piena lopkopība no saimnieka prasa vairāk zināšanu – arī iegūstot no vienas govs mazāku piena apjomu, tāpat veterinārās izmaksas ir salīdzināmas ar konvencionālajām piena lopkopības saimniecībām.

Paldies!

Raivis Andersons
SIA Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra
Ekonomikas nodaļas
Ekonomikas konsultants